

ПРОГРАМА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ, УЧЕБНА 2019/2020 ГОДИНА

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Програмата на ПГМЕТТ „Христо Ботев“ за превенция на ранното напускане на училище конкретизира ключовите мерки в политиките за превенция, интервенция и компенсиране на отпадането и преждевременното напускане на училище на Стратегията за намаляване дела на преждеременно напусналите образователната система (2013 – 2020), разработена в съответствие с целта на Стратегическата рамка на Национална програма за развитие на Република България „България 2020“.

Програмата представя:

1. Основни цели и очаквани резултати;
2. Идентификация на проблема и анализ на актуалното състояние в училище;
3. Мерки за намаляване на отсъствията и повишаване на мотивацията за учене;
4. Дейности за превенция на ранното напускане на училище.

II. ОСНОВНИ ЦЕЛИ И ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

1. Създаване на подкрепяща среда за учениците в училището;
2. Повишаване на мотивацията за посещение на училище и участие в живота на училищната общност;
3. Създаване на положителни нагласи към учебния процес;
4. Намаляване на отсъствията от училище;
5. Повишаване на успеха на застрашените от отпадане ученици.

III. ИДЕНТИФИКАЦИЯ НА ПРОБЛЕМА И АНАЛИЗ НА АКТУАЛНОТО СЪСТОЯНИЕ В УЧИЛИЩЕ

Основните фактори, които влияят върху риска от ранно напускане на училище са икономически, социални, образователни и институционални. Причините за отпадане от училище са комплексни – от една страна влиянието на семейната среда е решаващо за мотивацията за учене, но от друга не е за подценяване и влиянието на педагогическата колегия за повишаването на стремежа на учениците за личностна реализация в училищна среда.

През учебната 2018/2019 година на 17 ученици са издадени удостоверения за преместване в друго училище, 4 ученици са променили формата си на обучение от дневна в самостоятелна, 3 ученици са напуснали училище поради заминаване за чужбина, 18 ученици са се записали в гимназията в дневна форма на обучение. Като застрашени от отпадане бяха идентифицирани ученици с обучителни затруднения, които бяха включени в дейности за обща подкрепа: допълнително консултиране и обучение по предмети, работа с педагогическия съветник, включване в групи за занимания по интереси и в групи за допълнително обучение по проект „Подкрепа за успех“.

В началото на учебната 2019/2020 година, в резултат на направена оценка на риска от отпадане на ученици от училището, като рискови фактори са определени:

1. Проблемна семейна среда и липса на заинтересованост на родителите;
2. Затруднена адаптация на новопостъпили ученици към изискванията в училище;
3. Слаба връзка между търсенията на децата (свързани с възрастовите им особености, търсенето на независимост и идентичност) и гледната точка на родители и учители, свързани

със съответните правила, норми и ограничения.

4. Липса на образователни ценности и респект към авторитети;
5. Негативно влияние на приятелската среда;
6. Отсъствие на навици за учене и затруднения в усвояването на учебното съдържание.

Застрашените от отпадане ученици допускат отсъствия по неуважителни причини, имат лоши прояви по отношение на правилата и междуличностното общуване в училище и голям брой слаби оценки.

IV. МЕРКИ ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА ОТСЪСТВИЯТА И ПОВИШАВАНЕ НА МОТИВАЦИЯТА ЗА УЧЕНЕ

В училищната програма са заложили мерки, които атакуват причините за големия брой отсъствия, върху които училището има възможност да влияе. Главна цел в програмата е развитие на училището като място, където учениците се чувстват приети и ценени и в което могат свободно да разгърнат личния си потенциал съобразно собствените потребности и интереси. В този процес е важно да се водим от гледна точка на принципа за осигуряване на равни възможности, да стимулираме всички ученици за участие в училищни и извънучилищни дейности, както и да привлечем родителите за сътрудници.

Въз основа на направените анализи и осъществената работа по превенция и интервенция до този момент считаме, че в училищната програма по превенция на преждевременното напускане можем да поддържаме вече създадените работещи практики и да засилим ролята на:

1. Ангажиране на учениците в училищни инициативи, извънкласни дейности, проекти, работа с таланти деца, работа с деца в неравностойно социално положение, работа с деца с различна етническа принадлежност;
2. Използването на интерактивни методи, повишаване на активната роля на учениците за сметка на ролята им на пасивни слушатели и участници;
3. Съвместни дейности с родителите за преодоляване на проблема с отсъствията на учениците;
4. Оказване на обща подкрепа чрез провеждане на индивидуална работа на учители със застрашените от отпадане ученици – консултации по учебни предмети и провеждане на допълнително обучение;
5. Организиране на срещи с работодатели с цел мотивиране на учениците да посещават училище, консултиране, професионално и кариерно ориентиране;
6. Осигуряване на стипендии за подпомагане на достъпа до образование;
7. Разработване и прилагане на мерки за подкрепа на учениците в риск с участието на родителски общности, на представители на местната власт и гражданския сектор.

V. ДЕЙНОСТИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ

1. Изготвяне на информация за ученици, застрашени от отпадане
Срок: 22.11.2019 г.   Отговорник: класни ръководители
2. Създаване на регистър на застрашените от ранно напускане на училище
Срок: постоянен   Отговорник: класни ръководители, пед. съветник
3. Попълване на индивидуална карта за дете в риск – силни и слаби страни
Срок: постоянен   Отговорник: пед. съветник
4. Участие в регионалните екипи по Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане и задържане в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст
Срок: постоянен   Отговорник: П. Георгиев и инж. Н.Сърмаджиев
5. Изготвяне на ежемесечни отчети от класните ръководители за броя на отсъствията, допуснати от учениците
Срок: до трето число на месеца   Отговорник: класни ръководители
6. Засилване на контрола върху отсъствията и своевременно информиране на родителите

- Срок: постоянен*   *Отговорник: класни ръководители, пед. съветник*
7. Осъществяване на ефективен диалог между училището и семействата на застрашените от отпадане ученици
- Срок: постоянен*   *Отговорник: класни ръководители, пед. съветник*
8. Включване на учениците в организирани образователни, творчески, възпитателни, спортни и спортно-туристически дейности
- Срок: постоянен*   *Отговорник: класни ръководители, учители*
9. Включване на учениците в клубове за занимания по интереси по различни национални програми и проекти
- Срок: постоянен*   *Отговорник: класни ръководители, учители*
10. Планиране и провеждане на задължителна допълнителна индивидуална и групова работа по съответните предмети, предоставяща възможности за индивидуален темп при усвояване на учебното съдържание от застрашените от отпадане ученици
- Срок: постоянен*   *Отговорник: ЗДУПД, учители*
11. Анализ на резултатите на застрашените от отпадане ученици и осъществяване на обща и допълнителна подкрепа
- Срок: два пъти на срок*   *Отговорник: учители, директор, зам.-директори*
12. Увеличаване ролята на ученическото самоуправление и участие на по-голям брой ученици в училищни кампании и доброволчество
- Срок: постоянен*   *Отговорник: пед. съветник, УУС*
13. Развиване на силните страни на личността чрез индивидуална работа с учениците или включването им в групи за разнообразни извънкласни дейности
- Срок: постоянен*   *Отговорник: учители, пед. съветник*
14. Кариерно ориентиране и обучение за повишаване на уменията, съобразено с потребностите на пазара на труда – акцент върху инвестирането в учене през целия живот
- Срок: постоянен*   *Отговорник: класни ръководители, пед. съветник*
15. Осигуряване на публични изяви на учениците с изявени дарби
- Срок: постоянен*   *Отговорник: учители, пед. съветник*
16. Привличане на родителите за сътрудници в дейностите на училищната общност
- Срок: постоянен*   *Отговорник: класни ръководители, пед. съветник*
17. Провеждане на обучения за осигуряване на позитивна междуличностна атмосфера
- Срок: ноември, март*   *Отговорник: пед. съветник*
18. Награждаване и поощряване на ученици за постигнати успехи
- Срок: постоянен*   *Отговорник: училищно ръководство*
19. Взаимодействие и обмен на добри практики с Регионална дирекция „Социално подпомагане“, РУО на МОН, отдел „Закрила на детето“, МКБППМН, Детска педагогическа стая, Регионален център за подкрепа на приобщаващото образование, център за кариерно ориентиране, ОД на МВР, РЗИ, община Шумен, областна управа и др. във връзка с мерките по обхващане и задържане в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст
- Срок: постоянен*   *Отговорник: училищно ръководство*
20. Интегрирано обучение на ученици със специални образователни потребности
- Срок: при необходимост*   *Отговорник: училищно ръководство, учители*

Програмата е приета с Решение на педагогическия съвет на ПГМЕТТ „Христо Ботев“, Протокол № 1/10.10.2019 г. и е утвърдена със Заповед № РД 09-59/14.10.2019 г. на директора на гимназията.

ИЗГОТВИЛ:
КАЛИНА ХРИСТОВА
Педагогически съветник

Програмата е предложена за приемане на заседание на педагогическия съвет на ПГМЕТТ „Христо Ботев“ на 25.10.2018 г.